

OBSAH

Úvod	13
Egejský svět a východní Středomoří	21
Foinická kolonizace západního Středomoří	26

STAROVĚKÉ STÁTY A KULTURY

Vzestup a pád novoasyrské říše	37
Úvod	37
Bilance po přelomu tisíciletí	38
Nepřímá nadvláda (883 až 745 př. Kr.)	40
Impérium (744 až 631 př. Kr.)	44
Finále (631 až 610 př. Kr.)	51

Říše iránské	53
Úvod	53
Achaimenovská říše a její sousedé	54
Sled událostí	54
Struktury achaimenovské říše	67

Starověký Izrael	72
Od počátků do vzniku monarchie	72
Saul, David a Šalomoun	75
Království izraelské a království judské	77
Provincie Samařsko a Jehud	85
Království hasmonejsko-héródovské	88

Svět řeckých států do konce perských válek	94
Epocha „raných tyrannií“	97
Sparta v 7./6. století před Kristem	99
Athény od 6. století před Kristem do Kleisthenových reforem	102
Perské války a rivalita Athén a Sparty	110
Doba Perikleova a završení athénské demokracie	114

Umění attické komedie a tragédie	120
Divadlo a společnost.	120
Politické a společenské předpoklady.	122
Umění a struktura attického dramatu	125
Vlivy v antice.	128

Vrchol klasického

řeckého umění	130
Vymezení epochy	130
Tradice a materiál	131
Umělec a umělecké dílo	132

Krize peloponnéské války	145
Období válek o nadvládu ve 4. století př. Kr.	149

HELÉNISTICKÝ SVĚT

Středomořský prostor a Přední Asie	159
Vzestup Makedonie a éra Filippa II.	159
Asijské tažení a světová říše Alexandra Velikého	164
Období boje diadochů	175
Rozkvět a krize helénistických velmocí a států	180

Írán po Alexandrově tažení.	189
Írán v době Alexandra a Seleukovců.	189
Říše Parthů a její sousedé	191
Dějinné události.	191
Struktury parthské říše.	192
Parthové jako zprostředkovatelé zboží a myšlenek	193

Říše Ptolemaiovců	196
Chronologický přehled.	196
Struktura země	199
Multikulturní ráz helénistického Egypta	203

Přírodní vědy a technika.	207
Počátky věd o Zemi.	209
Biologie a lékařství	211
Vojenská technika a mechanika.	214
Výhled do doby císařské	216

ANTICKÁ OIKUMENA

Imperium Romanum	219
Úvod.	219
Od italské velmoci k nadvládě nad oikumenou.	222
Předpoklady	222
Od první punské války ke druhé	225
Řím a helénistický východ	229
Vnitřní konflikty a vnější expanze: od Gracchů k principátu.	232
Věk Gracchů.	232
Marius a Sulla	234
Pompeius a Caesar	237
Druhý triumvirát	241
Římští císařové a imperium Romanum	244
Vývoj císařství od Augusta	244
Stabilní vnější hranice v letech 37 až 378 po Kr.	248
Struktury římské říše	251
 Řím a židovské války	254
Doba Makabejců a Hasmonejců	254
Věk židovských válek a Héróda.	256
Judea jako „přívazek Sýrie“ pod jedním prefektem.	258
Židé v diaspoře	259
Tři velké židovské války v letech 66 až 135 po Kr.	260
Římský pohled na Židy.	269
 Říše Sásánovců a její sousedé	271
Dějinné události	271
Struktury sásánovské říše	273
Sásánovské obrazy světa	279
 Náboženství a pozdní antika	287
Vítězství křesťanství	287
Povelikonoční náboženství Krista a apoštol Pavel	287
Vnitřní vývoj křesťanství od 1. do 3. století.	289
Církev a římský stát	292
Pronásledování křesťanů v období krize říše a za Diocletiana ..	295
„Konstantinovský obrat“ a cesta křesťanství k státnímu náboženství.	297
Rozpad římské říše (378 až 640)	302
Občanské války a rozdělení říše	302
Stěhování národů.	305
Rozpad náboženské jednoty	309
Od Iustiniana k vzestupu islámu	314

VELKÉ ASIJSKÉ ŘÍŠE A KULTURNÍ TRANSFERY

Dějiny Indie	321
Magadhská dynastie Nandovců	324
Maurjovská říše a vláda Ašókova (321 až 185 př. Kr.)	325
Vznik nových států na periferii (200 př. Kr. až 300 po Kr.)	327
Říše kušánská	328
Severoindická dynastie Guptovců (4. až 6. století po Kr.)	330
 Čína do konce období Chan	333
Dynastie Čou (přibližně 1045 až 221 př. Kr.)	333
Časové rozdělení	333
Prameny	334
Původ dynastie Čou, osídlená území, hlavní města	337
Doba Západní Čou	340
Doba Východní Čou	346
Dynastie Čchin	350
Časové rozdělení, původ a rané názory na dynastii Čchin	350
Reformy za vévody Siaa a jeho rádce Šang Janga	351
Cesta ke sjednocení říše	353
Opatření po založení císařské dynastie	355
Konec prvního císařství	361
Dynastie Chan (206 př. Kr. až 220 po Kr.)	362
Založení dynastie, časové rozdělení	362
Zahraniční politika	367
Vojenství	371
Společenský řád a správa	373
Hospodářství	377
Právnictví	380
Konec dynastie Chan	383
 Náboženství Hedvábné cesty	385
Oázy a přístavy Hedvábné cesty	386
Mniši, válečníci a obchodníci	386
Kušánská říše a mahájána	390
Čína hledí na západ. Hedvábí jako předmět obchodu	395
Vojenství a expanze	397
Strategický význam západních zemí	397
Siungnuská říše za Mao-tuna	397
Che-čchin – politika appeasementu	398
Cesta vyslance Čang Čchiena	399
„Západní kraje“ z pohledu císařského dvora	401
Náboženský život v oázách Tarimské pánve	403
Tibet jako nová regionální síla	406

Čína v době po dynastii Chan	408
Tři říše a znovusjednocená dynastie Ťin	408
Nečínské státy na severu – exilové dynastie na jihu	414
Zakládání nečínských států	414
Dynastie na jihu říše	418
Ustrnutí a uzavření: severní šlechta na jihu	419
Konflikty mezi domácím obyvatelstvem a přistěhovalci	422
Vzestup neurozených (chan-žen) a nová centra politické moci	423
Duchovní život v době po dynastii Chan	424
Nové duchovní proudy v době Wej-Ťin	425
Süan-süe, „učení o temném“	426
Pronikání buddhismu	429
Mezinárodní vztahy Číny v době rozdělení Číny	430
Nový vztah mezi císařskou říší a náboženstvím	434
Sjednocení říše pod dynastií Suej	437
 Výhled do středověku	439
 Seznam literatury	443
Chronologický přehled	454
Rejstřík jmen osob, mytologických postav a národů	460
Rejstřík místních názvů	472